

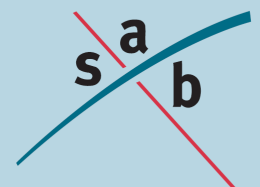
Quick scan flora en fauna

Meerweg 47-III, Berkel en Rodenrijs

Gemeente Lansingerland

Datum: 18 november 2016

Projectnummer: 160199

Auteur: R. van Gestel
Tweede lezer: V. Hommersen
Projectleider: T. van der Zande
Project: Meerweg 47-III, Berkel en Rodenrijs
Projectnummer: 160199

INHOUD

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Plangebied	3
2	Wettelijk kader	6
2.1	Gebiedsbescherming	6
2.2	Soortenbescherming	8
3	Quick scan flora en fauna	10
3.1	Onderzoeksmethode	10
3.2	Gebiedsbescherming	10
3.3	Soortenbescherming	12
4	Conclusie en advies	17
4.1	Gebiedsbescherming	17
4.2	Soortbescherming	17
4.3	Vervolgstappen	18

Bijlage 1: Geraadpleegde literatuur

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Ten noorden van de woning van Meerweg 47 (ook bekend als Meerweg 47-III) te Berkel en Rodenrijs ligt een vijftal stallen en schuurtjes. Het plan is om deze te slopen en er een woning voor terug te bouwen.

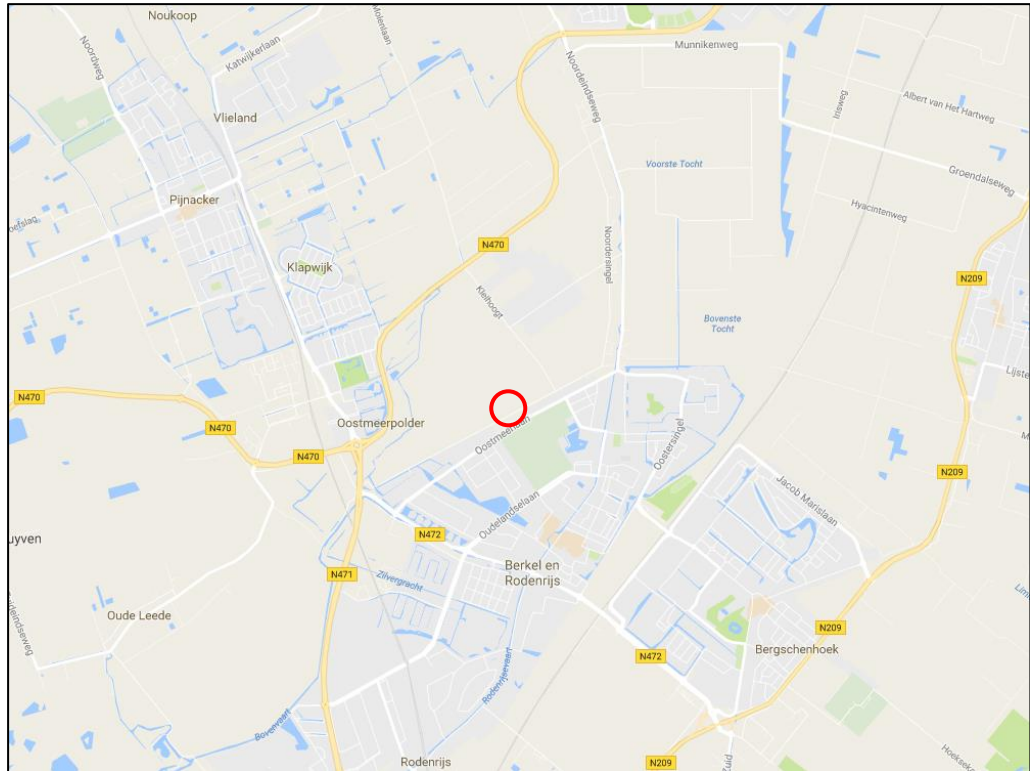
Bij alle ruimtelijke ingrepen moet rekening gehouden worden met de aanwezige natuurwaarden in en om het plangebied. Voordat ruimtelijke ingrepen mogen plaatsvinden, dient eerst een onderzoek uitgevoerd te worden in het kader van de Wet natuurbescherming en eventuele andere betrokken natuurregeling. Uit dit onderzoek moet blijken of met de ingrepen negatieve effecten op beschermde gebieden en soorten zijn te verwachten en of daarvoor respectievelijk een vergunning of ontheffing noodzakelijk is.

1.2 Plangebied

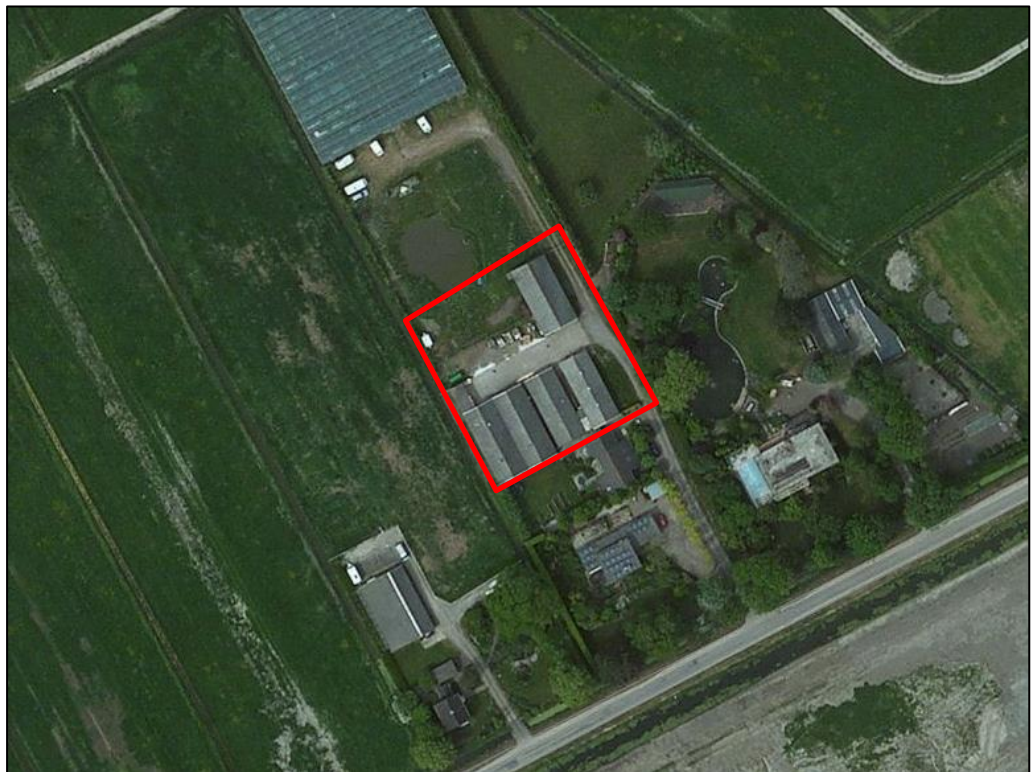
1.2.1 *Huidige situatie*

Het plangebied ligt aan de rand van de Groenzoom, ten noorden van de kern Berkel en Rodenrijs (gemeente Lansingerland, provincie Zuid-Holland). De omgeving van het plangebied heeft de laatste jaren een grote verandering doorgemaakt. Er wordt namelijk gewerkt aan de realisatie van natuurgebied de Groenzoom. De Groenzoom is een onderdeel van de Groenblauwe Slinger die door de provincie Zuid-Holland loopt. Vanuit de provincie en gemeente zijn plannen ontwikkeld om deze Groenblauwe Slinger natuurlijk in te richten en zo te houden, om te voorkomen dat het stedelijk gebied van Den Haag en Rotterdam dichterbij elkaar groeien. Naast de Groenzoom bestaat de omgeving van het plangebied voornamelijk uit kassencomplexen en stedelijk gebied van bijvoorbeeld Zoetermeer en Berkel en Rodenrijs. Het plangebied ligt in de Nieuwe Rodenrijse Droogmakerij. Het is een typisch voorbeeld van ingepolderd veenweidegebied. Het bodemtype betreft een zogenaamde tochteerdgrond. Dit zijn (lichte) kleigronden met een humushoudende bovengrond (minerale eerdlaag). De bovengrond is kalkloos. Naar onderen wordt de bodem zandiger, kalkhoudend en slap.

Het plangebied ligt aan de Meerweg. Deze weg vormt de noordelijke rand van de kern Berkel en Rodenrijs en fungeert als overgang tussen de nog deels in aanbouw zijnde nieuwbouwwijk Meerpolder en het open landelijke gebied. Het plangebied bevindt zich ten noorden van een bestaande woning (Meerweg 47). Het plangebied grenst in het westen aan grasland, in het noorden en oosten aan een tuin en in het zuiden aan Meerweg 47. Het terrein bestaat uit vijf oude varkensstallen die nu worden gebruikt voor opslag. Verder bestaat het terrein uit asfaltpaden en intensief beheerd groen. De helft van de muren van de stallen zijn van baksteen en verder met hout afgewerkt. De daken zijn van golfplaten. Navolgende afbeeldingen tonen de ligging van het plangebied.

Topografische kaart met de globale ligging van het plangebied (rood omkaderd). Bron: Google Maps.

Luchtfoto met de globale ligging van het plangebied (rood omkaderd). Bron: Bing Maps.

Op 11 april 2016 is een veldbezoek uitgevoerd. Navolgende afbeeldingen geven een impressie van het plangebied ten tijde van het veldbezoek.

Foto 1: Meest noordelijk gelegen stal. Hier zijn de één meter hoge stenen muur, afwerking met hout en het dak van golfplaten duidelijk te zien. Foto 2: de stallen worden gebruikt als opslagplaats. Foto 3 t/m 5: de overige stallen in het plangebied. Foto 6: de rest van het plangebied bestaat uit kort gemaaid gras en asfalt.

1.2.2 Toekomstige situatie

In de toekomstige situatie zal een woning worden gerealiseerd. P.M.

2 Wettelijk kader

De bescherming van natuur is op te delen in gebiedsbescherming en soortenbescherming.

2.1 Gebiedsbescherming

2.1.1 *Inleiding*

Op grond van artikel 2.1 van de Wet natuurbescherming kunnen natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna, door de Minister worden aangewezen ter uitvoering van de Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijn, de zogeheten Natura 2000-gebieden. Ook kan de Minister op grond van deze wet in enkele specifieke gevallen bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen. De Wet natuurbescherming draagt Gedeputeerde Staten daarnaast op, om in hun provincie te zorgen voor een landelijk ecologisch netwerk, genaamd natuurnetwerk Nederland. De bescherming van dit natuurnetwerk wordt geregeld bij provinciale verordening. Daarnaast kunnen provincies bij provinciale verordening andere gebieden met bijzondere natuurwaarden beschermen, zoals belangrijke weidevogelgebieden of ganzenfoerageergebied. Hieronder een toelichting bij de verschillende vormen van gebiedsbescherming.

2.1.2 *Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden*

Voor alle Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden geldt op basis van artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming een zorgplicht. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze gebieden. Dit houdt onder meer in dat men negatieve gevolgen voor deze gebieden zoveel mogelijk beperkt door het nemen van alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden verwacht. Aanvullend op deze zorgplicht gelden voor deze gebieden extra regels die zijn opgenomen in hoofdstuk 2 van de wet.

2.1.2.1 *Natura 2000-gebieden*

Bij de aanwijzing van een Natura 2000-gebied worden voor het gebied instandhoudingsdoelstellingen voor te beschermen soorten en/ of habitats vastgesteld. Conform artikel 2.7 van de Wet natuurbescherming is het verboden om zonder vergunning projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die, gelet op deze instandhoudingsdoelstelling van een Natura 2000-gebied, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten kunnen verslechteren, of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Verder geldt dat een plan, dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten, significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, door een bestuursorgaan pas vastgesteld kan worden indien een passende beoordeling is gemaakt.

Voor een plan of een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, en dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling gemaakt te worden, van de gevolgen voor het Natura 2000-gebied, rekening houdend met de instandhoudingsdoelstellingen. Blijkt uit de passende beoordeling dat er geen aantasting plaatsvindt van de natuurlijke kenmer-

ken van een Natura 2000-gebied, dan kan het betreffende plan worden vastgesteld, of kan voor de projecten door Gedeputeerde Staten een vergunning worden verleend. In bepaalde gevallen kan, ondanks dat uit de passende beoordeling blijkt dat aantasting van de natuurlijke kenmerken mogelijk is, een plan toch worden vastgesteld of kan een vergunning toch worden verleend. Er dient dan te worden voldaan aan de zogeheten ADC criteria. De ADC criteria houden in: i) dat er geen alternatieve oplossingen zijn, ii) dat er sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang en iii) dat de nodige compenserende maatregelen worden getroffen.

2.1.2.2 *Bijzondere nationale natuurgebieden*

In uitzonderlijke gevallen kan de Minister, op grond van artikel 2.11, bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen. De Minister kan dit doen voor een gebied dat is of wordt aangemeld als Habitatrichtlijngebied, maar nog niet definitief is aangewezen. Ook kan het voor een gebied dat nog geen onderdeel is van het Natura 2000-netwerk, maar waar compenserende maatregelen worden getroffen voor de realisatie van een project met significante gevolgen. Tot slot kan een gebied worden aangewezen in het geval dat dat noodzakelijk is in het kader van de Vogel- of Habitatrichtlijn, om een gunstige staat van instandhouding te realiseren. Ter bescherming van de bijzondere nationale natuurgebieden kan de Minister verschillende maatregelen nemen, waaronder toegangsbeperkingen tot het gebied, het gebruik maken van zijn of haar aanschrijvingsbevoegdheid en het treffen van behoud- en herstelmaatregelen in het gebied.

2.1.3 *Natuurnetwerk Nederland en weidevogelleefgebied*

Ter bescherming van vogelsoorten, van soorten van de Habitatrichtlijn en van rode lijstsoorten dienen provincies, op basis van artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming, zorg te dragen voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend ecologisch netwerk, genaamd Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur, EHS). De bescherming van dit netwerk gebeurt bij provinciale verordening. Daarnaast kunnen provincies bij provinciale verordening andere gebieden met bijzondere natuurwaarden beschermen, zoals weidevogelgebieden of ganzenfoeragegebied.

Voor Natuurnetwerk Nederland geldt, op basis van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening, dat ontwikkelingen niet mogen leiden tot een significante vermindering van de oppervlakte, kwaliteit of samenhang van de aanwezige natuur. Daarnaast mogen de instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden niet significant worden beperkt

De provincie Zuid-Holland maakt in haar Verordening Ruimte (2014) bij de EHS onderscheid tussen EHS op land en EHS op water. EHS op land is aangewezen als bestaande en nieuwe natuur; ecologische verbinding; of waternatuurgebied. Onder EHS op water worden grote wateren en de Noordzee verstaan. Volgens de Beleidsregel Compensatie Natuur, Recreatie en Landschap Zuid-Holland (2013) is sprake van het Nee, tenzij-regime bij ingrepen in de EHS en belangrijke weidevogelgebieden. Dit regime houdt in dat geen ingrepen zijn toegestaan die de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied significant aantasten, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang, er geen reële alternatieven zijn, de negatieve effecten zoveel mogelijk worden beperkt en de overblijvende effecten worden gecompenseerd.

In dezelfde beleidsregel wordt ook ingegaan op recreatie buiten de stad en strategische reservering natuur. Indien binnen deze gebieden ruimtelijke ingrepen uitgevoerd gaan worden, dient compensatie plaats te vinden. Van beschermde ganzenfoerageergebieden is in Zuid-Holland geen sprake.

2.2 Soortenbescherming

De bescherming van dier- en plantensoorten is geregeld in de Wet natuurbescherming.

2.2.1 *Zorgplicht en verboden*

Op basis van artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming geldt voor al de in het wild levende soorten altijd de zorgplicht. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze soorten en hun directe leefomgeving. Dit houdt onder meer in dat men negatieve gevolgen voor aanwezige soorten zoveel mogelijk beperkt door het nemen van alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden verwacht. Naast de zorgplicht is voor een aantal soorten door middel van verboden een aanvullend beschermingsregime opgenomen. Er is een apart beschermingsregime voor vogelrichtlijnsoorten (artikelen 3.1-3.4), voor habitatrichtlijnsoorten (artikelen 3.5-3.9) en voor andere soorten (artikelen 3.10 en 3.11).

2.2.1.1 Vogelrichtlijnsoorten

Voor ruimtelijke ingrepen zijn de volgende verboden relevant: het is verboden om van nature in Nederland in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen, het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van deze soorten te beschadigen of te vernielen of nesten van vogels weg te nemen. Ook is het verboden deze soorten opzettelijk te storen wanneer dit van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de soort.

De verboden in de wet zorgen voor een goede bescherming van nesten van alle in het wild levende vogelsoorten tijdens het broedseizoen. Globaal loopt het broedseizoen van half maart tot half augustus, maar ook de nesten van broedende vogels buiten deze periode zijn beschermd. Daarnaast zijn van een aantal vogelsoorten de nesten jaarrond beschermd, dus ook als ze niet als broedlocatie worden gebruikt. Het betreft dan over het algemeen soorten die hun nest het gehele jaar als verblijfplaats gebruiken of soorten die niet in staat zijn om een eigen nest te bouwen.

2.2.1.2 Habitatrichtlijnsoorten

Voor ruimtelijke ingrepen zijn de volgende verboden relevant: het is verboden om soorten van de Habitatrichtlijn en van de verdragen van Bonn en Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden, te vangen of te verstoren, om eieren opzettelijk te vernielen, om voortplantings- of rustplaatsen te beschadigen en om planten van de Habitatrichtlijn en van het verdrag van Bern opzettelijk te ontwortelen of te vernielen.

2.2.1.3 Andere soorten

Naast de vogelrichtlijnsoorten en de habitatrichtlijnsoorten worden in de wet een aantal diersoorten en plantensoorten beschermd. Voor deze soorten zijn bij ruimtelijke in-

grepen de volgende verboden relevant: het is verboden deze soorten opzettelijk te doden of te vangen, om de vaste voortplantings- of rustplaatsen te beschadigen en om de plantensoorten opzettelijk te onwortelen of te vernielen.

2.2.2 Opzetvereiste

Bij veel van de hierboven genoemde verboden is er sprake van een opzetvereiste. Zo is het verboden om vogelnesten *opzettelijk* te beschadigen. In de wet wordt bij deze opzet uitgegaan van 'voorwaardelijke opzet'. Bij voorwaardelijke opzet is men zich bij het handelen bewust van de mogelijke negatieve consequenties, terwijl men de handeling toch uitvoert. Een voorbeeld van voorwaardelijke opzet is iemand die in het voorjaar een boom omzaagt en daarbij 'per ongeluk' een vogelnest beschadigt. De persoon had niet de opzet dit nest te beschadigen. Maar in de broedtijd van vogels is er wel een aanzienlijke kans dat er in een boom een vogel nestelt. Er kan daarom toch sprake zijn van opzettelijke beschadiging van het nest; voorwaardelijke opzet.

2.2.3 Vrijstelling, gedragscodes en ontheffing

Provinciale staten kunnen in een verordening een vrijstelling verlenen van de bovenstaande verboden. De provincie Zuid-Holland is voornemens voor een aantal algemeen voorkomende zoogdiersoorten en amfibieën een vrijstelling te verlenen, voor handelingen die men verricht in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling en voor handelingen in het kader van bestendig beheer en onderhoud. Het betreft de soorten aardmuis, bosmuis, bunzing, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, haas, hermelijn, huisspitsmuis, konijn, ree, rosse woelmuis, veldmuis, vos, wezel, woelrat, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker en middelste groene kikker.

In december 2016 zal de provincie definitief beslissen welke soorten worden vrijgesteld. Bij het uitvoeren van deze quick scan zijn wij er van uitgegaan dat de soorten waarvoor de provincie momenteel voornemens is een vrijstelling te verlenen, inderdaad worden vrijgesteld.

Daarnaast zijn de in paragraaf 2.2.1 beschreven verboden niet van toepassing op handelingen die men uitvoert in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling of bestendig beheer en onderhoud, wanneer men die handelingen uitvoert conform een goedgekeurde gedragscode. Gedragscodes kunnen daarbij zowel gebruikt worden voor de omgang met de vogelrichtlijnsoorten, de habitatrichtlijnsoorten als de andere beschermde soorten. Wel geldt voor de vogelrichtlijnsoorten en de habitatrichtlijnsoorten de aanvullende eis dat de handelingen die men uitvoert een wettelijk belang dienen uit de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Het gaat dan onder meer om handelingen in het belang van de volksgezondheid, openbare veiligheid of ter bescherming van flora en fauna

Tot slot kunnen gedeputeerde staten, wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat, onder bepaalde voorwaarde een ontheffing verlenen van de verboden. Ook hierbij geldt voor vogelrichtlijnsoorten en habitatrichtlijnsoorten dat aan de handelingen die men verricht een wettelijk belang van de Vogelrichtlijn respectievelijk de Habitatrichtlijn ten grondslag dient te liggen.

3 Quick scan flora en fauna

3.1 Onderzoeksmethode

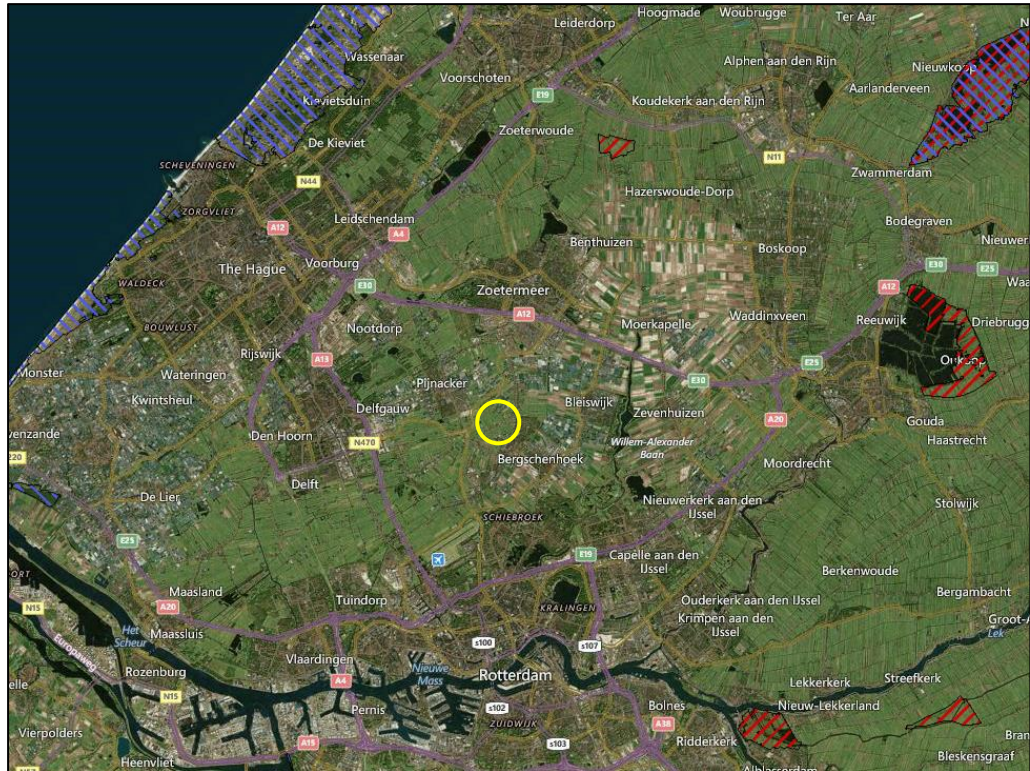
De quick scan flora en fauna is gebaseerd op een biotoopinschatting door een ecooloog van SAB. Bij het opstellen van de quick scan flora en fauna is gebruikgemaakt van de meest recente verspreidingsgegevens van soorten uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Voor aanvullende visualisering van deze gegevens wordt gebruikgemaakt van relevante literatuur. Bijlage 1 vermeldt de geraadpleegde bronnen.

Op 11 april 2016 heeft een ecooloog van SAB het plangebied en de directe omgeving verkend. Doel van deze veldverkenning was om een indruk te krijgen van de habitats ter plaatse en om de geschiktheid voor de verschillende soortgroepen te beoordelen. Het veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie. Het eenmalige veldbezoek geeft slechts een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname.

3.2 Gebiedsbescherming

3.2.1 *Wet natuurbescherming*

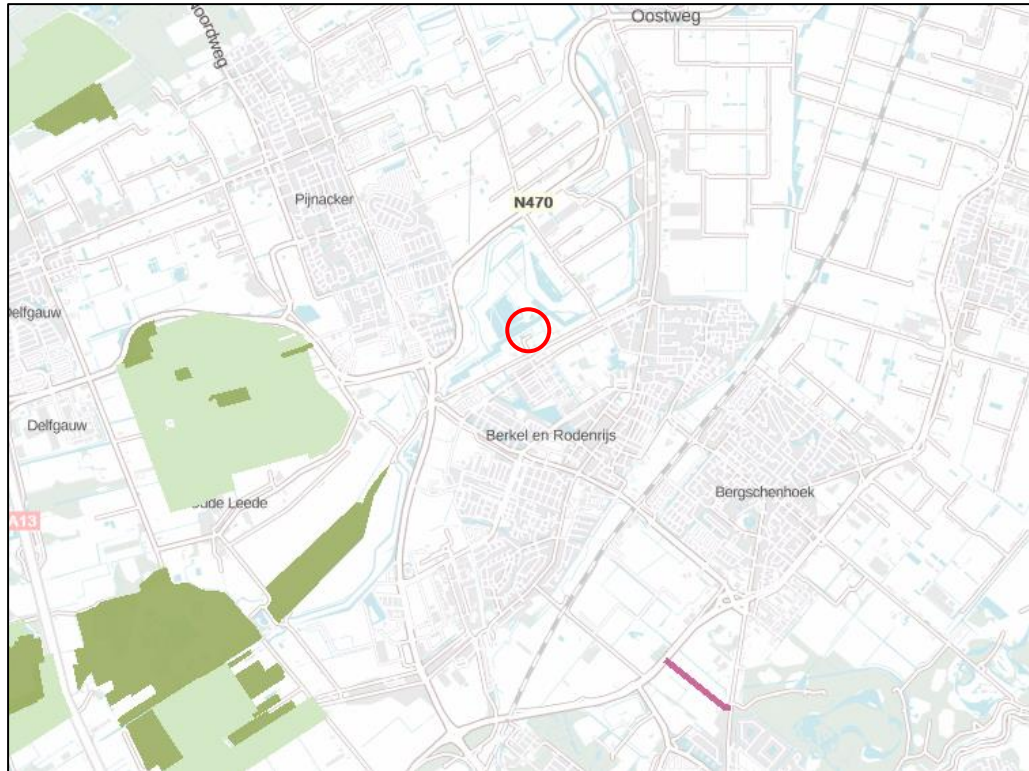
Het plangebied ligt niet in een gebied dat in het kader van de Wet natuurbescherming is aangewezen (zie navolgende afbeelding). Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is De Wilck op een afstand van ongeveer 13 kilometer. De ruimtelijke ontwikkeling zal zijn het slopen van oude stallen en de realisatie van een woning. Dit is een relatief kleine ingreep, met weinig verstoring, zoals licht, geluid en stikstofuitstoot. Daarnaast liggen de Natura 2000-gebieden relatief ver van het plangebied af. Daarom kan gesteld worden dat de relatief kleine verstoringen niet tot de Natura 2000-gebieden zullen reiken. Van een negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden is met de geplande ruimtelijke ontwikkeling daarom ook geen sprake.

Globale ligging van het plangebied (geel omkaderd) ten opzichte van Natura 2000-gebieden (rood is vogelrichtlijngebied en blauw is habitatrictlijngebied). Bron: Natura 2000 Network Vieswer.

3.2.2 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt niet binnen Natuurnetwerk Nederland (zie navolgende afbeelding). Het dichtstbijzijnde gedeelte van het natuurnetwerk bevindt zich op ongeveer 2,1 kilometer ten zuidwesten van het plangebied. Het dichtstbijzijnde belangrijke weidevogelgebied ligt op een afstand van 2,2 kilometer en een ecologische verbinding op 3,4 kilometer. Aangezien het plangebied niet in bovengenoemde gebieden ligt, vormt de ligging van het plangebied ten opzichte van deze gebieden geen beperkingen voor de beoogde plannen.

Globale ligging van het plangebied (rood omkaderd) ten opzichte van de Ecologische Hoofdstructuur (donkergroen), belangrijke weidevogelgebieden (lichtgroen) en ecologische verbindingen (roze). Bron: Provincie Zuid-Holland.

3.3 Soortenbescherming

In het kader van de Wet natuurbescherming moet worden getoetst of ter plaatse van de ruimtelijke ingrepen sprake is of kan zijn van negatieve effecten op beschermde planten en dieren. De beoogde ontwikkelingen kunnen biotoopverlies of verstoring (indirect biotoopverlies) tot gevolg hebben.

3.3.1 Vaatplanten

Volgens verspreidingsgegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) zijn geen waarnemingen van beschermde vaatplanten bekend in en in de omgeving van het plangebied.

Het plangebied bestaat grotendeels uit verhard terrein. Daarnaast is het aanwezige groen kort gemaaid en intensief beheerd. Beschermde vaatplanten komen voor in stabiele en zeldzame biotopen. Hiervan is in het plangebied geen sprake. Daarom zijn op deze locatie geen beschermde vaatplantsoorten te verwachten.

3.3.2 Grondgebonden zoogdieren

In het huidige voorstel van de provincie Zuid-Holland wordt voor de soorten eekhoorn, ondergrondse woelmuis, steenmarter en tweekleurige bosspitsmuis geen algemene vrijstelling verleend op basis van provinciale verordening. In december beslist de provincie over dit voorstel. Wij gaan er hier vanuit dat er voor deze soorten inderdaad geen algemene vrijstelling zal zijn.

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFP komen geen beschermde grondgebonden zoogdiersoorten in en in de omgeving van het plangebied voor. Het plangebied vormt vanwege de aanwezigheid van bebouwing, asfalt en intensief beheerd groen ook geen geschikt leefgebied voor dergelijke dieren. Enkel de steenmarter kan in een dergelijke omgeving voorkomen. Deze soort komt echter niet in het westen van Nederland voor. Ook zijn tijdens het veldbezoek geen sporen van deze soort aangetroffen. Daarom is in het plangebied van de aanwezigheid van de steenmarter en overige beschermde grondgebonden zoogdiersoorten geen sprake.

3.3.3 *Vleermuizen*

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFP komen de gewone en ruige dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis in de buurt van het plangebied voor. Alle vleermuissoorten, alsmede hun verblijfplaatsen, essentiële foerageergebieden en vliegroutes zijn strikt beschermd volgens de Wet natuurbescherming.

Vleermuizen zijn globaal op te delen in gebouwbewonende soorten zoals gewone dwergvleermuis en boombewonende soorten als rosse vleermuis en watervleermuis. Daarnaast bestaan soorten die van beide elementen gebruikmaken. Daarbij is ook onderscheid te maken in zomer- en winterverblijfplaatsen van de verschillende soorten. Sommige soorten zoals de gewone dwergvleermuis verblijven het gehele jaar in gebouwen (spouwmuren, achter gevelbetimmeringen, etc.). Andere soorten als de rosse vleermuis verblijven jaarrond in bomen (in holten, hollen en achter loshangend schors). De watervleermuis overwintert echter weer in bunkers, grotten en kelders en verblijft in de zomerperiode in boomholten.

3.3.3.1 Gebouwbewonende vleermuissoorten

Gebouwbewonende vleermuizen hebben hun verblijfplaats achter gevelbetimmering, in spouwmuren, achter dakbeschot en in schoorstenen. In het plangebied zijn meerdere voormalige varkensstallen aanwezig. De stenen muren zijn hoogstens een meter hoog. De rest van de muren bestaat uit hout. Het dak is van golfplaten. In de gebouwen zijn geen spouwmuren aanwezig of andere locaties zonder tocht of een stabiel microklimaat. De opstallen zijn daarom ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Daarnaast zijn geen sporen van vleermuizen waargenomen. Daarom kan geconcludeerd worden dat geen verblijfplaatsen van vleermuizen in de bebouwing van het plangebied aanwezig zijn. Een dergelijke constructie vormt geen geschikte verblijfplaats voor vleermuizen.

3.3.3.2 Boombewonende vleermuissoorten

Boombewonende soorten worden gevonden in holten en spleten in bomen en achter loshangend schors. Bomen dienen hiervoor een minimale diameter van 30 centimeter te hebben. Zo hebben vleermuizen genoeg ruimte in de boom. Vanaf deze diameter maken spechten ook hollen in bomen, waarvan vleermuizen gebruik kunnen maken. Ook moeten de bomen dermate oud zijn, dat holtes door rotting ontstaan. In het plangebied zijn aan de west- en oostzijde verschillende bomen aanwezig. Deze zijn tijdens het veldbezoek geïnspecteerd op geschikte holtes en loszittend schors. Deze zijn niet aangetroffen. Verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen zijn daarom niet in het plangebied aanwezig.

3.3.3.3 Essentieel foerageergebied

Alle in Nederland voorkomende vleermuizen leven van insecten. Zij foerageren daarom op plaatsen waar veel insecten aanwezig zijn. Voorbeelden van veel voorkomende foerageergebieden zijn openingen op kruinhoogte tussen bomen, boven water en in de luwte van dijken. Als een dergelijk foerageergebied van zeer groot belang is voor vleermuizen van een bepaalde verblijfplaats, kan gesproken worden van een essentieel foerageergebied. Als een dergelijk foerageergebied verloren zou gaan, zou de voedselvoorziening van deze vleermuizen verdwijnen, waardoor ze de verblijfplaats moeten verlaten. Het verdwijnen van het foerageergebied leidt zo tot het niet meer functioneren van de verblijfplaats. Dergelijk essentieel foerageergebied is strikt beschermd.

Vanwege de bomen aan de west- en oostzijde van het plangebied, zal sprake zijn van enige beschutting tegen wind. Dit vormt een geschikte mogelijkheid voor vleermuizen om er te foerageren. Echter, gezien de kleine omvang van het plangebied zullen hoogstens enkele vleermuizen tegelijkertijd foerageren op deze locatie. Vanwege dit lage aantal, is van een essentieel foerageergebied geen sprake. Daarnaast worden in het plangebied geen verblijfplaatsen van vleermuizen verwacht. De bomen in het plangebied zullen om die reden niet van essentieel belang zijn voor het functioneren van een verblijfplaats.

3.3.3.4 Essentiële vliegroutes

Om zich van hun verblijfplaatsen naar hun foerageergebied te verplaatsen wordt door een aantal soorten steeds dezelfde lijnvormige elementen gebruikt. Bijvoorbeeld de gewone dwergvleermuis gebruikt vaak bomenrijen waaraan het zich kan oriënteren. Als een dergelijke route verdwijnt of onderbroken wordt, vervalt deze mogelijkheid om van verblijfplaats naar foerageergebied te komen. Vleermuizen moeten dan een alternatieve route zoeken. Als dit niet mogelijk is en als de vliegroute door veel vleermuizen wordt gebruikt, kan dit een groot negatief effect op de vleermuizenpopulatie in het gebied hebben. Daarom zijn dergelijke vliegroutes strikt beschermd.

Ten westen en oosten van het plangebied is een bomenrij aanwezig die tot buiten het plangebied doorloopt. De bomenrijen leiden echter niet naar een geschikt foerageergebied voor vleermuizen. Van een essentiële vliegroute binnen het plangebied zal daarom geen sprake zijn.

3.3.4 **Vogels**

3.3.4.1 Vogelsoorten met niet jaarrond beschermde nesten

Tijdens het veldbezoek zijn in en direct rond het plangebied soorten met niet jaarrond beschermde nesten aangetroffen spreeuw, merel, scholekster, tureluur en Kievit. De verwachting is dat enkel de merel mogelijk in het plangebied tot broeden kan komen. Tijdens het broeden zijn alle vogels strikt beschermd. Om te voorkomen dat door de geplande werkzaamheden broedende vogels verstoord worden, adviseren wij om de werkzaamheden buiten de broedperiode (half maart tot half augustus) te starten. Als buiten de broedperiode nog een broedende vogel wordt aangetroffen, is ook deze beschermd en dienen de werkzaamheden ter plaatse gestaakt te worden. Er dient vervolgens contact met een ecoloog te worden opgenomen om de situatie te bespreken en een passende oplossing te vinden.

3.3.4.2 Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komt een aantal jaarrond beschermde vogelsoorten in de buurt van het plangebied voor. Hieronder wordt in meer detail beschreven of en in welke mate het gebied geschikt kan zijn voor betreffende soorten.

De huismus en gierzwaluw komen voor in stedelijk en bebouwd gebied. Tijdens het veldbezoek is echter vastgesteld dat vanwege de constructie van het dak met golfplaten, geen geschikte nestmogelijkheden voor de huismus en gierzwaluw aanwezig zijn.

De boomvalk, buizerd, havik, ransuil, roek, sperwer en wespandief broeden in grote en hoge bomen. Dergelijke bomen zijn in het plangebied niet aanwezig. De aanwezigheid van een jaarrond beschermd nest van deze vogelsoorten is daarom uitgesloten.

De grote gele kwikstaart broedt voornamelijk in bouwwerken langs (snel)stromende beken. Van een dergelijk leefgebied is in het plangebied geen sprake. Ooievaars broeden in Nederland tegenwoordig voornamelijk op speciale nestpalen. Een dergelijke paal is in het plangebied niet aanwezig. Slechtvalken broeden voornamelijk op hoge gebouwen. Ook dit is niet aanwezig in het plangebied. Daarom kan gesteld worden dat in het plangebied geen nestplaats aanwezig is van de grote gele kwikstaart, ooievaar en slechtvalk.

De steenuil broedt voornamelijk in oude schuurtjes en nestkasten op agrarische bedrijven. Op het eerste gezicht heeft het plangebied potentie voor een nestplaats van de steenuil. Tijdens het veldbezoek zijn alle stallen grondig geïnspecteerd op aanwezigheid van sporen van de steenuil. Deze zijn niet waargenomen. Daarnaast heeft, vanwege de geplande ruimtelijke ontwikkelingen direct ten noorden van het plangebied steenuilonderzoek plaatsgevonden (SAB, 2016). Met dit steenuilonderzoek is de omgeving van het betreffende plangebied onderzocht. Daarom is ook het huidige plangebied onderzocht. Uit dit onderzoek blijkt dat geen nestplaats van de steenuil in en in de omgeving van het plangebied aanwezig is.

3.3.5 **Reptielen**

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komen geen reptielen in de buurt van het plangebied voor.

Reptielen komen voornamelijk voor in overgangsvegetaties van bijvoorbeeld bos naar heide. Een dergelijk leefgebied is in het plangebied niet aanwezig. Enkel de ringslang laat zich ook in meer stedelijk gebied zien. De soort is sterk gebonden aan water en heeft een voorkeur voor structuurrijke en natuurvriendelijke oevers van meren, plas- en brede watergangen. Ook zijn voor de voortplanting eiafzetplaatsen (mestvaalten, bladhopen, vermolmde boomstobben) noodzakelijk. Grenzend aan de westzijde van het plangebied is een watergang aanwezig. Van natuurvriendelijke oevers is hier echter geen sprake. Ook zijn geen geschikte elementen aangetroffen waar ringslangen hun eieren kunnen afzetten. Derhalve is de aanwezigheid van de ringslang in het plangebied niet te verwachten.

3.3.6 *Amfibieën*

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komen in de omgeving van het plangebied geen strikt beschermde amfibiesoorten voor. Strikt beschermde amfibiesoorten stellen vaak vrij hoge eisen aan hun voortplantingswater. De sloot ten westen van het plangebied heeft steile oevers en relatief weinig oevervegetatie. Een dergelijke sloot vormt geen geschikt leefgebied voor strikt beschermde amfibiesoorten. Deze zijn dan ook niet te verwachten in het plangebied.

3.3.7 *Vissen*

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komen in de omgeving van het plangebied geen strikt beschermde vissoorten voor. Ten westen van het plangebied loopt een kleine sloot. In een dergelijke sloot met steile oevers en relatief weinig oeverbeplanting zijn ook geen strikt beschermde vissoorten te verwachten.

3.3.8 *Insecten en andere ongewervelden*

Beschermde insectensoorten en andere beschermde ongewervelden eisen een zeer specifiek habitat. Deze soorten komen in stabiele habitattypen voor zoals heiden en venen. In het betreffende plangebied is geen sprake van een dergelijke stabiele leefomgeving en de juiste leefomstandigheden voor dergelijke soorten. Beschermde insecten en andere ongewervelden zijn daarom niet te verwachten in het plangebied.

4 Conclusie en advies

Direct te noorden van Meerweg 47 te Berkel en Rodenrijs (ook wel Meerweg 47-III) is men voornemens vijf voormalige varkensstallen te slopen om er een woning te realiseren.

4.1 Gebiedsbescherming

In het kader van de Wet natuurbescherming en Natuurnetwerk Nederland dient er getoetst te worden of de beoogde ontwikkelingen een negatieve invloed hebben op beschermde gebieden.

4.1.1 *Wet natuurbescherming*

Het plangebied ligt niet in of in de buurt van een Natura 2000-gebied. Gezien de kleine ruimtelijke ingreep zullen verstoringen daarom niet reiken tot deze natuurgebieden. Van een negatief effect is daarom geen sprake. De Natura 2000-gebieden staan de haalbaarheid van de geplande ruimtelijke ingreep niet in de weg.

4.1.2 *Natuurnetwerk Nederland*

Het plangebied ligt niet in of in de buurt van het NNN. Van een negatief effect door de ruimtelijke ontwikkeling op het NNN zal daarom ook geen sprake zijn. Het NNN staat de haalbaarheid van de geplande ruimtelijke ingreep niet in de weg.

4.2 Soortbescherming

Uit de opgevraagde verspreidingsgegevens van de NDFF en het uitgevoerde veldbezoek is gebleken dat in het plangebied geen strikt beschermde plant- en diersoorten te verwachten zijn. Nader onderzoek naar de aan- of afwezigheid hiervan is daarom niet noodzakelijk. Aanwezigheid van beschermde soorten staat de haalbaarheid van het plan niet in de weg. Wel dient te allen tijde rekening gehouden te worden met de zorgplicht en broedende vogels.

4.2.1 *Zorgplicht*

De zorgplicht is altijd van toepassing. Iedereen moet voldoende zorg in acht nemen voor alle in het wild levende dieren, planten en hun leefomgeving. Dit kan bijvoorbeeld door de werkzaamheden te verrichten buiten kwetsbare periodes (het voortplantings- en winterslaapseizoen). Ook kan er gefaseerd worden gewerkt om dieren de kans te geven om te vluchten.

4.2.2 *Broedende vogels*

Wij adviseren de werkzaamheden buiten de broedperiode te starten. De verboden in de Wet natuurbescherming zorgen voor een goede bescherming van nesten van alle in het wild levende vogelsoorten tijdens het broedseizoen. Globaal loopt het broedseizoen van half maart tot half augustus, maar ook de nesten van broedende vogels buiten deze periode zijn beschermd. Er is geen vrijstelling te verkrijgen in het kader van

de Wet natuurbescherming voor activiteiten die vogelnesten in hun broedseizoen zouden kunnen beschadigen.

4.3 Vervolgstappen

Geen.

Bijlage 1: Geraadpleegde literatuur

Lenders, A., Marijnissen, C., Felix, R. 1993. Waarnemen en herkennen van Amfibieën en Reptielen in het veld, stichting RAVON, Nijmegen.

Ministerie EZLI. 2012. Memorie van toelichting bij Wet natuurbescherming. Kamerstuk.

Ministerie EZ. 2015. Memorie van antwoord bij Wet natuurbescherming. Kamerstuk Eerste Kamer der Staten-Generaal.

SAB. 2016. Nader onderzoek Flora- en faunawet, kleine modderkruiper, steenuil. 'Nabij Meerweg 47'. Gemeente Lansingerland. Projectnummer: 160141.01. SAB, Arnhem.

Van der Meijden, R. 2005. Heukels' Flora van Nederland, Wolters Noordhoff, Groningen/Houten.

Van Diepenbeek, A. 1999. Veldgids Diersporen, KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Van Uchelen, E. 2006. Praktisch natuurbeheer: amfibieën en reptielen, KNNV Uitgeverij, Utrecht.

www.zuid-holland.nl

www.ndff.nl

www.ravon.nl

www.rijksoverheid.nl

www.stowa.nl

www.synbiosys.alterra.nl

www.telmee.nl

www.vogelbescherming.nl

www.zoogdiervereniging.nl